

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра економіки та менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка праці та соціально-трудова відносини

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет туризму
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Робоча програма з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».
XIV с. (денна та заочна форма навчання).

Розробники:

Завидівська О.І., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол від «10» грудня 2020 року № 5.

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

_____ (підпис) (Павленчик Н.Ф.) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	<i>Вибіркова</i>	
Модулів – 2	Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 4 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	106 год.
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
		Вид контролю: Залік	

Статус дисципліни: вибіркова.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносина» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань – 07 «Управління та адміністрування».

Предметом вивчення дисципліни є праця як доцільна діяльність людей, яка завжди й одночасно є взаємодією між людиною та природою, а також відношенням між людьми в процесі виробництва.

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів міцних знань, умінь і практичних навичок та вивчення теоретико-методологічні та соціально-економічні питання трудових відносин у суспільстві; розвиток творчого мислення, умінь і навичок практичного застосування отриманих знань у подальшому навчанні і праці.

Завдання навчальної дисципліни – вивчення комплексу питань пов'язаних з функціонуванням ринку праці, забезпеченням його трудовими ресурсами та їх відтворенням, регулюванням заробітної плати і робочого часу, управлінням персоналу підприємств, організацій.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- місце і значення курсу;
- населення і трудові ресурси України, систему управління ними;
- організацію служби зайнятості;
- нормативну базу управління продуктивністю;
- основи формування та регулювання заробітної плати;
- основні соціальні сили суспільства;
- регулювання робочого часу та організацію праці;
- основні функції держави в сфері соціальної політики;
- основи аналізу і планування трудових показників.

вміти:

- оцінювати населення і трудові ресурси;
- орієнтуватися в системі управління і відтворення трудових ресурсів, організації служби зайнятості;
- користуватися нормативною базою управління трудовими ресурсами;
- оцінювати стан ринку праці, зайнятість і доходи населення;
- застосовувати принципи формування заробітної плати, її регулювання;
- орієнтуватися в системах соціального захисту і партнерства, вирішення трудових конфліктів;
- застосовувати принципи регулювання робочого часу, організації праці та планування трудових показників.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економічна теорія», «Макро- та мікроекономіка», «Основи підприємницької діяльності», «Економіка та фінанси підприємств», «Міжнародні економічні відносина».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

«ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ»

Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносина»

1. Праця як об'єкт вивчення дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносина».
2. Предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносина».
3. Взаємозв'язок дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносина» з іншими економічними дисциплінами.

Тема 2. Населення, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства

1. Населення та його характеристика. Відтворення населення.
2. Структура населення за економічною активністю. Трудові ресурси.
3. Трудовий потенціал: поняття, структура і показники.

Тема 3. Соціально-трудова відносина як система

1. Система соціально-трудова відносин.
2. Роботодавці та наймані працівники в системі соціально-трудова відносин.
3. Сутність соціальної політики та її особливості в Україні.

Тема 4. Соціальне партнерство

1. Суть, види і функції соціального партнерства.
2. Моделі соціального партнерства.
3. Колдовісне регулювання соціально-трудова сфери.

Тема 5. Ринок праці

1. Поняття ринку праці, його елементи та функції.
2. Типи і моделі ринку праці.
3. Сегментація ринку праці.
4. Сучасний стан і регулювання ринку праці в Україні.

Тема 6. Зайнятість населення і безробіття

1. Поняття та види зайнятості.
2. Державне регулювання зайнятості населення в Україні.
3. Безробіття і його характеристика.
4. Види та форми безробіття.
5. Світові, національні та регіональні особливості зайнятості та безробіття.

Тема 7. Трудова взаємовідносина працівників

1. Прийом на роботу працівника.
2. Сутність і призначення трудова книжки.

3. Положення про структурний підрозділ.
4. Посадова інструкція працівника, основні засади її складання
5. Переведення та переміщення працівника.
6. Відпустки працівникам.
7. Звільнення працівників.

Змістовний модуль 2

«ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 8. Планування праці

1. Сутність планування праці та його вплив на діяльність суб'єктів господарювання.
2. Планування чисельності персоналу.
3. Планування соціального розвитку трудових колективів.

Тема 9. Організація праці

1. Поняття і основні напрями організації праці.
2. Форми розподілу і кооперації праці.
3. Класифікація робочих місць, їх організація, планування і обслуговування.

Тема 10. Продуктивність і ефективність праці

1. Суть і значення продуктивності праці.
2. Показники і методи виміру продуктивності праці. Фактори зростання продуктивності праці.
3. Резерви зростання продуктивності праці.

Тема 11. Нормування праці

1. Сутність нормування праці. Об'єкти нормування праці.
2. Нормування робочого часу.
3. Нормативи і норми праці. Методи встановлення норм.

Тема 12. Політика доходів населення

1. Структура доходів населення.
2. Рівень життя: поняття і чинники, що його визначають.
3. Індекс людського розвитку.

Тема 13. Заробітна плата в умовах ринкової економіки

1. Соціально-економічний зміст заробітної плати.
2. Форми і системи оплати праці.
3. Матеріальне заохочення працівників.

Тема 14. Моніторинг соціально-трудової сфери

1. Сутність і завдання моніторингу соціально-трудової сфери.
2. Напрями моніторингу соціально-трудової сфери.
3. Джерела інформації для здійснення моніторингу соціально-трудової сфери.

Тема 15. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин

1. Міжнародна організація праці, основні завдання, конвенції та рекомендації.
2. Міжнародний кодекс праці.
3. Керівні органи МОП: генеральна конференція, адміністративна рада, міжнародне бюро праці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк.	пр.	лаб.	інд.	с.р.		лк.	пр.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. «Трудовий потенціал та його використання в сучасних умовах»												
Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини»	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 2. Населення, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 3. Соціально-трудова відносини як система	8	2	2	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 4. Соціальне партнерство	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 5. Ринок праці	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 6. Зайнятість населення і безробіття	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5			7
Тема 7. Трудові взаємовідносини працівників	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5			7
Разом за змістовим модулем 1	56	14	14	-	-	28	55	3	3	-	-	49
Змістовний модуль 2. «Економічний механізм оцінювання результатів трудової діяльності»												
Тема 8. Планування праці	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 9. Організація праці	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 10. Продуктивність і ефективність праці	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 11. Нормування праці	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 12. Політика доходів населення	8	2	2	-	-	4	8,5	1	0,5	-	-	7
Тема 13. Заробітна плата в умовах ринкової економіки	8	2	2	-	-	4	8,5	1	0,5	-	-	7
Тема 14. Моніторинг соціально-трудова сфери	8	2	2	-	-	4	7,5	0,5	-	-	-	7
Тема 15. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудова відносин	8	2	2	-	-	4	8,5	0,5	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	64	16	16	-	-	32	65	5	3	-	-	57
Усього годин	120 год.	30	30	-	-	60	120 год.	8	6	-	-	106

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
		Кількість годин	Кількість годин
1.	Семінарське заняття №1 Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини»	2	0,5
2.	Семінарське заняття №2 Тема 2. Населення, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	2	0,5
3.	Семінарське заняття №3 Тема 3. Соціально-трудова відносини як система	2	-
4.	Семінарське заняття №4 Тема 4. Соціальне партнерство	2	0,5
5.	Семінарське заняття №5 Тема 5. Ринок праці	2	0,5
6.	Семінарське заняття №6 Тема 6. Зайнятість населення і безробіття	2	0,5
7.	Семінарське заняття №7 Тема 7. Трудові взаємовідносини працівників	2	0,5
8.	Семінарське заняття №8 Тема 8. Державне регулювання ціноутворення в Україні	2	0,5
9.	Семінарське заняття №9 Тема 9. Організація праці	2	0,5
10.	Семінарське заняття №10 Тема 10. Продуктивність і ефективність праці	2	0,5
11.	Семінарське заняття №11 Тема 11. Нормування праці	2	0,5
12.	Семінарське заняття №12 Тема 12. Політика доходів населення	2	0,5
13.	Семінарське заняття №13 Тема 13. Заробітна плата в умовах ринкової економіки	2	0,5
14.	Семінарське заняття №14 Тема 14. Моніторинг соціально-трудова сфери	2	-
15.	Семінарське заняття №15 Тема 15. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудова відносин	2	-
Всього		30	6

6. Теми практичних занять

-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
		Кількість годин	Кількість годин
1.	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини» 1. Місце і значення дисципліни для фундаментальної підготовки спеціалістів. 2. Гідна праця в Україні.	4	7
2.	Населення, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	4	7

	1. Світові тенденції демографічного руху населення. 2. Сучасні тенденції міграційних процесів в Україні та світі.		
3.	Соціально-трудові відносини як система 1. Основні напрями соціальної політики в Україні на 2015 рік. 2. Соціальний захист населення в Україні.	4	7
4.	Соціальне партнерство 1. Основні завдання, обов'язки та функції студентського самоврядування. 2. Основні завдання, обов'язки та функції студентської профспілкової організації.	4	7
5.	Ринок праці 1. Вплив міжнародної трудової міграції на ринок праці в Україні.” 2. Первинний ринок праці в Україні та світі	4	7
6.	Зайнятість населення і безробіття 1. Характеристика рівня зайнятості та безробіття населення України у період з 2000-го до 2015 рік (на основі даних Держкомстату). 2. Проблеми молодіжного безробіття в Україні та шляхи їх вирішення	4	7
7.	Трудові взаємовідносини працівника 1. Особливості трудових взаємовідносин іноземців в Україні 2. Особливості трудових взаємовідносин українців на міжнародному ринку праці.	4	7
8.	Планування праці 1. Планування соціального розвитку трудових колективів	4	7
9.	Організація праці 1. Класифікація робочих місць, їх організація, планування і обслуговування	4	7
10.	Продуктивність і ефективність праці 1. Резерви зростання продуктивності праці.	4	7
11.	Нормування праці 1. Сутність нормування праці. Об'єкти нормування праці	4	7
12.	Політика доходів населення 1. Бідність в Україні та світі. 2. Проблеми формування середнього класу в Україні	4	7
13.	Заробітна плата в умовах ринкової економіки 1. Середня заробітна плата за регіонами в 2013 році. 2. Рівень мінімальної заробітної плати в Україні та закордоном.	4	7
14.	Моніторинг соціально-трудової сфери 1. Основні засади формування звітності з праці.	4	7
15.	Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин 1. Конвенції МОП, ратифіковані в Україні.	4	8
ВСЬОГО		60	106

8. Індивідуальні завдання

-

9. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини» для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, розв'язування творчих завдань, задач, міні-лекції, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, ділові та рольові ігри, банки візуального супроводження.

10. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини» здійснюється на основі комплексного підходу з використанням рейтингової системи оцінки знань студентів за **100-бальною** шкалою.

Семестрова оцінка студента формується на основі суми балів, які він отримує за роботу протягом семестру:

1. Робота на семінарських заняттях – 60 балів ;
2. Робота на лекціях – 15 балів;
3. Підсумкове тестування – 25 балів.

У загальному підсумку студент отримує **100 балів:**

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1.	Семінарське заняття №1 Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини»	0-5
2.	Семінарське заняття №2 Тема 2. Населення, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	0-5
3.	Семінарське заняття №3 Тема 3. Соціально-трудові відносини як система	0-5
4.	Семінарське заняття №4 Тема 4. Соціальне партнерство	0-5
5.	Семінарське заняття №5 Тема 5. Ринок праці	0-5
6.	Семінарське заняття №6 Тема 6. Зайнятість населення і безробіття	0-5
7.	Семінарське заняття №7 Тема 7. Трудові взаємовідносини працівників	0-5
8.	Семінарське заняття №8 Тема 8. Державне регулювання ціноутворення в Україні	0-5
9.	Семінарське заняття №9 Тема 9. Організація праці	0-5
10.	Семінарське заняття №10 Тема 10. Продуктивність і ефективність праці	0-5
11.	Семінарське заняття №11 Тема 11. Нормування праці	0-5
12.	Семінарське заняття №12 Тема 12. Політика доходів населення	0-5
13.	Семінарське заняття №13 Тема 13. Заробітна плата в умовах ринкової економіки	0-5
14.	Семінарське заняття №14 Тема 14. Моніторинг соціально-трудової сфери	0-5
15.	Семінарське заняття №15 Тема 15. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин	0-5
16.	Підсумкове тестування	25
	Всього	100

До залікової відомості вносяться результати поточного, а також їх сумарна оцінка за 100-бальною системою, 4-бальною шкалою оцінювання та оцінкою за шкалою ECTS.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Залікові вимоги

з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини»

1. Праця як об'єкт вивчення дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини».
2. Предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини».
3. Взаємозв'язок дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини» з іншими економічними дисциплінами.
4. Населення та його характеристика. Відтворення населення.
5. Структура населення за економічною активністю. Трудові ресурси.
6. Трудовий потенціал: поняття, структура і показники.
7. Система соціально-трудових відносин.
8. Роботодавці та наймані працівники в системі соціально-трудових відносин.
9. Сутність соціальної політики та її особливості в Україні.
10. Суть, види і функції соціального партнерства.
11. Моделі соціального партнерства.
12. Колдоговірне регулювання соціально-трудової сфери.
13. Поняття ринку праці, його елементи та функції.
14. Типи і моделі ринку праці.
15. Сегментація ринку праці.
16. Сучасний стан і регулювання ринку праці в Україні.
17. Поняття та види зайнятості.
18. Державне регулювання зайнятості населення в Україні.
19. Безробіття і його характеристика.
20. Види та форми безробіття.
21. Світові, національні та регіональні особливості зайнятості та безробіття.
22. Прийом на роботу працівника.
23. Сутність і призначення трудової книжки.

24. Положення про структурний підрозділ.
25. Посадова інструкція працівника, основні засади її складання
26. Переведення та переміщення працівника.
27. Відпустки працівникам.
28. Звільнення працівників.
29. Сутність планування праці та його вплив на діяльність суб'єктів господарювання.
30. Планування чисельності персоналу.
31. Планування соціального розвитку трудових колективів.
32. Поняття і основні напрями організації праці.
33. Форми розподілу і кооперації праці.
34. Класифікація робочих місць, їх організація, планування і обслуговування.
35. Суть і значення продуктивності праці.
36. Показники і методи виміру продуктивності праці. Фактори зростання продуктивності праці.
37. Резерви зростання продуктивності праці.
38. Сутність нормування праці. Об'єкти нормування праці.
39. Нормування робочого часу.
40. Нормативи і норми праці. Методи встановлення норм.
41. Структура доходів населення.
42. Рівень життя: поняття і чинники, що його визначають.
43. Індекс людського розвитку.
44. Соціально-економічний зміст заробітної плати.
45. Форми і системи оплати праці.
46. Матеріальне заохочення працівників.
47. Сутність і завдання моніторингу соціально-трудової сфери.
48. Напрями моніторингу соціально-трудової сфери.
49. Джерела інформації для здійснення моніторингу соціально-трудової сфери.
50. Міжнародна організація праці, основні завдання, конвенції та рекомендації.
51. Міжнародний кодекс праці.
52. Керівні органи МОП: генеральна конференція, адміністративна рада, міжнародне бюро праці.

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини».
2. Робоча навчальна програма з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини».
3. Конспект лекцій (на паперовому та електронному носіях).
4. Мультимедійний супровід лекцій (на електронному носії)
5. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять.
6. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.
7. Порядок оцінювання результатів навчання.
8. Рекомендована література з дисципліни.
9. Залікові вимоги.

13. Рекомендована література

Основна

1. Безродна С. М. Економіка праці і соціально-трудові відносини : збірник тестів і практичних завдань для студентів економічних спеціальностей. Чернівці : ПБКФ «Технодрук», 2017. 70 с.
2. Економіка праці і соціально-трудові відносини: підручник / за ред. О. В. Шкільова. К.: ЦП «Компринт», 2015. 750 с.
3. Економіка праці: навч. посіб. / за заг. ред. Г. В. Назарової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
4. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч.-метод. посібник Х. : ХДУХТ, 2017. 189 с.
5. Практикум з економіки праці і соціально-трудових відносин: навч. посібник / В. А.Ткачук, Є. О.Ланченко, Т. О.Костюк. К.: НУБіП України, 2018. 555 с.

Додаткова

6. Буряк П. Ю., Карпінський Б. А., Григор'єва М. І. Економіка праці й соціально-трудові відносини: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 440с.
7. Гриньова В. М., Шульга Г. Ю. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 310 с.
8. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник. 4-те вид., оновлене. К.: Знання, 2009. 392 с.
9. Економіка праці й соціально-трудові відносини: конспект лекцій для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання / За ред. Кожанової Є. П. Харків : Вид. ХДЕУ, 2004. 284 с.
10. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. проф. Качана Є. П. Тернопіль : ТДЕУ, 2006. 373 с.
11. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник. К.: Кондор, 2006. 432 с.
12. Калина А. В. Економіка праці: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: МАУП, 2004. 272 с.
13. Колот А. М. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання: монографія. К: КНЕУ, 2004. 230 с.
14. Пилипенко С. М., Пилипенко А. А., Отенко І. П. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посібник. Харків : Вид. ХДЕУ, 2004. 244 с.
16. Червінська Л. П. Економіка праці: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 216 с.

Інформаційні ресурси

1. www.ukrstat.gov.ua (Інтернет-сайт Державної служби статистики України).
2. www.rada.gov.ua (Інтернет-сайт Верховної Ради України).
3. www.msp.gov.ua (Інтернет-сайт Міністерства соціальної політики України).
4. www.me.gov.ua (Інтернет-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України).
5. www.fpsu.org.ua (Інтернет-сайт Федерації професійних спілок України).
6. www.fru.net.ua (Інтернет-сайт Федерації роботодавців України).